הלכחת קרבן פסח

פוא אם לא חל מיטיו כלל, כנון שמשך את ידו מהפסח. דבפל כל פלם מששה המינוי לנחרי, ואין כאן במה שיחשב בשלים, חשא"כ בנחחנה על הפשח, היה שבשעה שחישה אינו ראוי לאכילם, דבאחת לא הופקש פנם חפשה החינוי, ואם הי׳ חחר ונששה ראוי לאכילה בשעת שחיפה באמת ה" הפסח קרב עבורו ושולה לו, חשום דלא בופקע עלם המינוי שלג ורק מנוה"כ האמור בפסח דבשינן חזי לאכילה ואלא"ה אינו בר הקרבה ק"פ חשום זה הוא דהופתע מיני׳ דין מינוי של פסח, והרי הוא בכלל אינו מנוי עליו, א"כ י"ל דכץ הוא לפנין דין מנויים האחור בפסח, אבל לפנין דין בעלים של קרבנות, בוה כל שעלם מעשה המימי לא פקע ממילא לא פקע נס דין בעלים בלג, אף אם לא חזי לאכילה ואינו בר הקרבה דפסח, ח"מ בעליו של הקרבן מיקרי, וחחילא דאינו בכלל שינוי בעלים. זבאחת דחדין איסור אכילה דשלא למנוייו לא שייך כלל למידן לפנין דין שינוי בעלים, דדין אכילה שאני, דאין דינה חלוי רק בעלם חלות המינוי אם הוא מנוי על הקרבן אם לא, כי אם דבעינן עוד שהקרבן כדין הקרבתו יהא קרב פבורו ועולה לו בתורת ק"פ לבעליו, ואם אך בדין הקרבתו הוי דינא שהפשח לא יוכל להקרב עבורו ולא עולה לו הרי הוא אכור באכולתו משום שלא למנוייו, אנם בחלים בשעת שחיטה וחולה בשמח זריקה דלא פקש שוב דין בשלים ומנויין מיני', מימ כיון דאין זורקין פליו גייכ הוא אסור באכילתו. ולפ"ו י"ל, דכל שנתחנה עליו כדין, אף אם היי תולה בשעת שחיטה, פ"ח שוב לה פקט חיטיו חיני לענין דין מחשבת שימי בעלים, וגם מחשבת שלה למנוייו ג"כ לית ב", ורק לפטן דין איסור אכילה הוא דאית בי' דין שלא למנוייו, אבל לא לפנין דין פסול מחשבה, וכדחנן בחחני מחשבת שלה לחוכליו ומחשבת שלה למטייו בתרתי, דתשתע מזה דבמחשבת שלא לאוכליו ליתא למחשבת שלא לחכוייו, ומחילא דלא הוי בכלל שינוי בעלים ג'יכ. אשר ע'יפ תחושבה היטב נירסת הר"ח דשחטו לאוכלין ע"ח לזרוק דמו שלא לאוכליו הפסח כשר ואדם יולא בו יד"ח, דנימא דאיירי דהיי חלים בשפת מינוי וחל מינויו כדין, ורק בשפת שחיטה הוא דנפשה אינו ראוי לאכילה, וע"כ לית בי' עוד משום שינוי בעלים, ולק מחשבת שלא לאוכליו לחוד אית בי', וכיון דאין מחשבת אוכלין בזריקה שפיר יולא בו יד"ח, וחיושבת שפיר נירסת שר"ח. וכבר נתבאר דהרמכ"ם פליג בוה ופ"ל דכל שהוא חולה בשמת שחימה פקש חיני׳ דין חינויו לנחרי, וחושיל ואת גם להחשב חחשבה שינוי בפלים, ולהכי הוא שפסק דאין

אדם יולא בו יד"ח, וכש"כ. ובראה דמקור דכרי הרמכ"ם הוא מהסוניא דפסחים דף ם"א דאיתא פס שחטו למולין שימ שיתכפרו בו פרלים בזריקה וכו' ר'ח אחר פכול יש חחשבת ערלים בזריקה רבה אמר כשר אין מחשבת שרלים בזריקה, אמר רבה מנא אמינא לה דמניא וכו' אלא לאו הכי קתני ת"ל וכל ערל כולה ערלה פסלה מקלתה לא פסלה וכ"ת ה"ה לזריקה דכולה שרלה מיהא פסלה ת"ל זאת וכו' ור"ח אדרבה לאידך גיסא ה"ל וכל שרל כולה שרלה פסלה וכו' אבל וריקה אפילו מקלמה נמי פסלה וכו' מתקיף לה רב אשי וכו' דילחה האי וכל ערל משמע כל דהוא ערלה כתב רחמנה ואת דעד דאיכא כולה ערלה לא כסלה ליש בשחיפה וליש בוריקה, אלא היר אשי ריח ורבה בהאי קרא קחיפלני ונרלה לו לכפר שליו שליו ולא של חבירו רבה סבר הבירו דומים דידי׳ וכו' למפוקי המי ערל דלמו בר כפרה הוא ור"ה סבר האי שרל נמי וכו' בר כפרה הוא הואיל דאי בעי מתקן נפבי', והנה רב"י פי' בה דלפי הך אוקימתא דרב אשי לא מיירי כלל בערלים מנויין, רק בערלים שאינן מטוין, ומדין בינוי בשלים הוא דפסול לריח, ולאו משום

מחשבת ערלים הוא דחיפסל, דאדרבה אי לאו פרלים הד פסול לכו"ם חשום שינוי בשלים, ורק בשרלים פליצי אי חיפסיל חשום שינוי בפלים או לא, חה ל"ש דפשפוה הסוציא משמע למשום מחשבה הערלים הוא דפשול, וכמו שפברה הנת' מחחלב. אכן לפחש"כ לפיל בדפה ברחב"ם הא נחלא דבאחת כל חחשבת ערלים יש לפסלו גם חדין שינוי בפלים, כיון דערל אינו בר הקרבת ק'פ, וכמבואר ביבמות דף פ"א דערל איחשיט בין חששי' ובין חאכילה, א"כ הרי י"ל דגם הפסול שרלות מפקיע הדין מינד שלו, וגם דהא פרל הוא בכלל הכך שאיכן ראויין לאכילה, והוא זה פסול שלא לאוכליו דמפקים. המינוי לדעת הרחב"ם, ואט"נ דערל שאני מחולה, דבערל לא שייך לוחר שיופקט החינוי כיון דים בידו לחול, אכן ידל דח"ח הפרלות שהיא בשפת שחישה גורחם להפקיפו מינויו מפסח זה, כיון דעכ"פ יש בו פסול עדלוה, וממילה דמחשבת ערלים חשיבא שינוי בעלים לדעת הרמב"ש כמו מחשבת שלא לאוכליו. אשר לפ"ו נוכל לוחר, דהרחב"ם מפרש דבאמת גם לפ"מ דמשני רב אשי מיירי פלינהת ה"ח ורבה בערלים מנויין, [והא דלא פסלה משום ערלות אף לרבה, י"ל דאיירי בחקצת ערלה דלא פסלה לר"א], ורק מכח מחשבת הערלות הוא דקפשיל לי' ר"ח, משום דהערלות גורמת להפקיע מינויו מהפסח, והוי בינוי בעלים, ורק דר"א בא לומר דלא מיירי פלונתייהו מכח פסולא דפרלה ורק מכח פסולה דשינוי בעלים שיש במחשבה ערלים, ומיושבה היטב הסוניא כפשמה דהפסול בא מכח המחשבת שרלים, חהו יסוד דינו של הרמב"ם דאינו ראוי לאכול מפקיע המיטי ויש בו משום שינוי בעלים, כמו הפכול דערלות המבוחר בסוניא, ולהכי הוא שפסק דאין אדם יולא בו יד"ח, וכש"כ.

פיה הין וכן קמן שהגדיל בין שני פסחים חייבין לפשות פסח שני ואם שחמו עליו בראשון פסור עכ"ל, והכ"ח הקשה אטו קטן בר חיובא ופטורא הוא, וכוונהו היא מהא דמבואר בר"ה דכ"ח דאם אכל מלה כשהוא שועה ונשתפה לא ילא ידי חובת מלה, כיון דהי' או בר פטורא בשעת קיום המלוה, וה"ה בקטן אם אכל מלה דלא ילא ידי חובקו לכשהגדיל, וא"ר מ"ש בפסח דפטור לעשות פ"ש לכשהגדיל, ואיך מיפטר במה ששחטו שליו בראשון, כיון דהי' או פטור מפסח, ותירן הכ"מ בשם הר"י קורקום דכיון דרחמנא רביי' לקטן בישחטו טליו וממנין אותו נפטר, הוא בכך מן השני פכיד, וקשה דהא מסקינן בנדרים דל"ו 'דשה לבית לאו דאורייתא, והדרה קושית הכ"מ לדוכתה.

ואשר יראה לומר בדפת הרחבים, דבאני פסח מחלה, דבפסח הא חלבד חלות הפסח שפליו הא יש בזה טוד דין הקרבת קרבן, מה שהוא קרבנו וקרב שבורו ופולה לו, ככל הקרבנות שקרבים ועולים לבעליהן, ובחשו"ק הרי "לא מלינו רק דאינם בני מלות, ומשום דלאו בני חיובה והוהרה נינהו, אבל אינם חופקעים מעלם הדינים, ואם הם פפורים מחלות הפסח, אבל ח"מ בני קרבן פסח גינהו, ופסחם קרב פליהן ועולה להם לשם פסח ככל הקרבנות שפולין לבפליהן, וכדחנן יתום ששחמו עליו אפוסרופשין יאכל במקום שהוא רולה, ומבואר בסוגיא שם דהיינו משום דאיזה פכח בירלה הרי הוא מנוי עליו, הרי להדיא דחייל של הקרבן דין מינוי ובשלים של פסח, וכן תניה החס דחדם שוחם את פסחו פ"י בנו ובתו הקטנים, והיינו משום דמדין הקרבת פסח לא הופקטו. ולפיו הרי שפיר פסק הרמב"ם דקטן בהקריבו שליו ברחשון פטור מפ"ם, דחף אם נימא דליכא בפכח בהקריבו שלוו דין קיום מלוה כלל. אבל מית מאחר בהקריב מירא את הפסה וקיים דין הקרבתו, שוב אין פלוו פוד. חובת בסח, כיון דקיים חיהא . דין פבייהו, משא"כ במלה דאין באכילתה שום חלוה דין

